

Підсумки діяльності страхових компаній за I півріччя 2010 року

Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків, особливо зважаючи на зменшення капіталізації в таких фінансових секторах економіки, як кредитна кооперація.

За результатами I півріччя 2010 року основні показники страхової діяльності набрали тенденції якісних змін, щодо скорочення падіння та стабілізації (таблиця 1), і в порівнянні з I півріччям 2009 року динаміка показників свідчила про такі тенденції:

- **на 24,4% збільшилась кількість укладених договорів (крім н/в)***, при цьому кількість договорів, укладених з фізичними особами, зросла на 28,1%;
- * *кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті у I півріччі 2010 році збільшилась на 1,2% і становила 271 046 361 одиниць.*
- **на 1,3% збільшились обсяги надходжень валових страхових премій**, а обсяг чистих страхових премій зменшився на 11,5%;
- **на 20,0% зменшились валові страхові виплати/відшкодування**, а обсяг чистих страхових виплат – на 15,2%;
- **на 21,1% збільшились обсяги вихідного перестраховання**, в тому числі обсяги премій, сплачених на внутрішньому ринку, збільшились на 26,5%, а на зовнішньому зменшились на 9,9%;
- **на 2,4% зменшився обсяг страхових резервів**;
- **на 2,8% зросли загальні активи**, з них активи, визначені законодавством для представлення коштів страхових резервів – на 6,5%;
- **загальна кількість страхових компаній становила 441**, у тому числі СК "life" (життя) – 68 компаній, СК "non-life" (не-життя) – 373 компанії.

Основні показники діяльності страхового ринку, а також темпи приросту представлені в таблиці 1.

Динаміка основних показників діяльності страхового ринку

	I півріччя 2009	I півріччя 2010	Приріст	
			млн. грн.	%
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітного періоду, одиниць				
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:	9 549 050	11 879 370	-	+24,4
- зі страхувальниками – фізичними особами	8 142 250	10 429 356	-	+28,1
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	267 822 226	271 046 361	-	+1,2
Страхова діяльність, млн. грн.				
Валові страхові премії	9 514,0	9 635,9	+121,9	+1,3
Валові страхові виплати	3 275,5	2 619,4	-656,1	-20,0
Рівень валових виплат, %	34,4	27,2	-	-20,9
<i>Чисті* страхові премії</i>	6 313,4	5 588,3	-725,1	-11,5
<i>Чисті* страхові виплати</i>	2 916,7	2 474,2	-442,5	-15,2
Рівень чистих виплат, %	46,2	44,3	-	-4,1
Перестраховання, млн. грн.				
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	3 754,3	4 546,7	+792,4	+21,1
- перестраховикам - резидентам	3 200,5	4 047,6	+847,1	+26,5
- перестраховикам - нерезидентам	553,8	499,1	-54,7	-9,9
Виплати, компенсовані перестраховиками, у тому числі:	471,5	233,8	-237,7	-50,4
- перестраховиками - резидентам	358,9	145,2	-213,7	-59,5
- перестраховиками - нерезидентам	112,6	88,6	-24,0	-21,3
Отримані страхові премії від перестраховувальників-нерезидентів	131,6	116,8	-14,8	-11,2
Виплати, компенсовані перестраховувальникам-нерезидентам	392,9	408,1	+15,2	+3,9
Страхові резерви, млн. грн.				
Обсяг сформованих страхових резервів	9 619,6	9 393,5	-226,1	-2,4
- резерви зі страхування життя	1 603,6	1 902,8	+299,2	+18,7
- технічні резерви	8 016,0	7 490,7	-525,3	-6,6
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.				
Загальні активи страховиків (згідно з балансом)	41 999,5	43 166,2	+1 166,7	+2,8
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	22 947,2	24 435,9	+1 488,7	+6,5
Обсяг сплачених статутних фондів	13 627,1	14 563,0	+935,9	+6,9

* Чисті страхові премії та виплати, розраховані як валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання (для виключення подвійного рахунку).

Основні показники діяльності структурних підрозділів страховиків у розрізі областей станом на 30.06.2009 та 30.06.2010

№ з/п	Місцезнаходження	Кількість філій по областях	Кількість дирекцій по областях	Кількість відділень по областях	Кількість представництв по областях	Страхові платежі (премії, внески), млн. грн.	Страхові виплати та страхові відшкодування, млн. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вінницька область	47	5	37	6	37,5	14,7
2	Волинська область	44	7	25	5	28,1	8,7
3	Дніпропетровська область	101	12	42	11	123,1	44,1
4	Донецька область	91	13	43	10	131,8	43,3
5	Житомирська область	38	4	26	3	23,6	8,6
6	Закарпатська область	38	4	22	4	30,7	8,2
7	Запорізька область	70	11	29	9	90,8	35,9
8	Івано-Франківська область	43	5	22	6	26,8	7,4
9	Київська область	47	2	40	2	46,1	20,7
10	Кіровоградська область	35	5	22	4	20,6	6,8
11	м. Київ	86	15	55	9	733,5	372,7
12	Луганська область	89	6	33	10	68,3	21,4
13	Львівська область	93	9	49	8	94,7	34,6
14	Миколаївська область	40	6	27	4	28,5	8,6
15	Одеська область	70	10	42	7	93,5	29,3
16	Полтавська область	52	7	35	7	35,8	13,2
17	Рівненська область	39	5	23	3	29,2	6,4
18	Сумська область	42	5	25	3	21,9	7,9
19	Тернопільська область	36	5	25	4	19,3	5,2
20	Харківська область	62	7	40	10	74,8	29,4
21	Херсонська область	43	5	26	4	24,8	14,8
22	Хмельницька область	42	5	30	5	23,7	8,4
23	Черкаська область	44	6	28	5	28,7	13,5
24	Чернівецька область	27	3	15	3	17,4	4,6
25	Чернігівська область	55	5	29	4	27,5	8,2
26	Автономна Респ. Крим	63	14	28	8	63,9	24,6
	в т.ч. м. Севастополь	16	6	6	1	16,9	8,0
	Всього станом на 30.06.2010	1 453	187	824	155	1 961,4	809,3
<i>Для порівняння дані станом на 30.06.2009:</i>							
	Всього станом на 30.06.2009	1 617	195	834	184	1 812,2	850,6
	<i>Відхилення (30.06.2010 – 30.06.2009)</i>	-164	-8	-10	-29	149,2	-41,3

Станом на 30.06.2010 згідно з таблицею 2 кількість філій, дирекцій, відділень та представництв помітно зменшилась у порівнянні з аналогічною датою 2009 року. Разом з тим, обсяги надходжень страхових платежів збільшились на 8,2% (до 1 961,4 млн. грн.), тоді як обсяги страхових виплат та відшкодувань навпаки зменшились на 4,9% (до 809,3 млн. грн.).

I. Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній (СК) станом на 30.06.10 становила 441, з яких 68 СК зі страхування життя (СК "Life") та 373 СК, що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (СК "non-Life"). Станом на 30.06.10 кількість страхових компаній зменшилась на 30 СК у порівнянні з кількістю СК станом на 30.06.09.

Таблиця 3

Кількість страхових компаній станом на кінець I півріччя 2009 – 2010 рр.

Кількість страхових компаній	на кінець I півріччя	
	2009 року	2010 року
Загальна кількість	471	441
в т.ч. СК "non-Life"	396	373
в т.ч. СК "Life"	75	68
Виключено з Держреєстру протягом періоду	9	13
в т.ч. СК "non-Life"	8	8
в т.ч. СК "Life"	1	5
Включено до Держреєстру протягом періоду	11	4
в т.ч. СК "non-Life"	7	3
в т.ч. СК "Life"	4	1

Скорочення: СК "non-Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя, СК "Life" - страхові компанії, що здійснюють страхування життя.

II. Страхові премії

Загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховальників за I півріччя 2010 року, становила **9 635,9 млн. грн.**, з них:

- 2 702,9 млн. грн. (28,0%) – премії, що надійшли від фізичних осіб;
- 4 130,5 млн. грн. (42,9%) – премії, що надійшли від юридичних осіб;
- решта 2 802,5 млн. грн. (29,1%) – премії, що надійшли від перестраховальників.

За січень – червень 2010 року сума отриманих страховиками премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила **9 299,8 млн. грн.** (або 96,5% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – **336,1 млн. грн.** (або 3,5% від загальної суми страхових премій).

Сума **чистих страхових премій** (валові премії за мінусом коштів з внутрішнього перестраховування) становила **5 588,3 млн. грн.**, що становить 58,0% від валових страхових премій.

Обсяги надходжень валових страхових премій за січень – червень 2010 року збільшилися на 1,3% у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року. Обсяг чистих страхових премій у I півріччі 2010 року зменшився в порівнянні з аналогічним періодом 2009 року (рис.1).

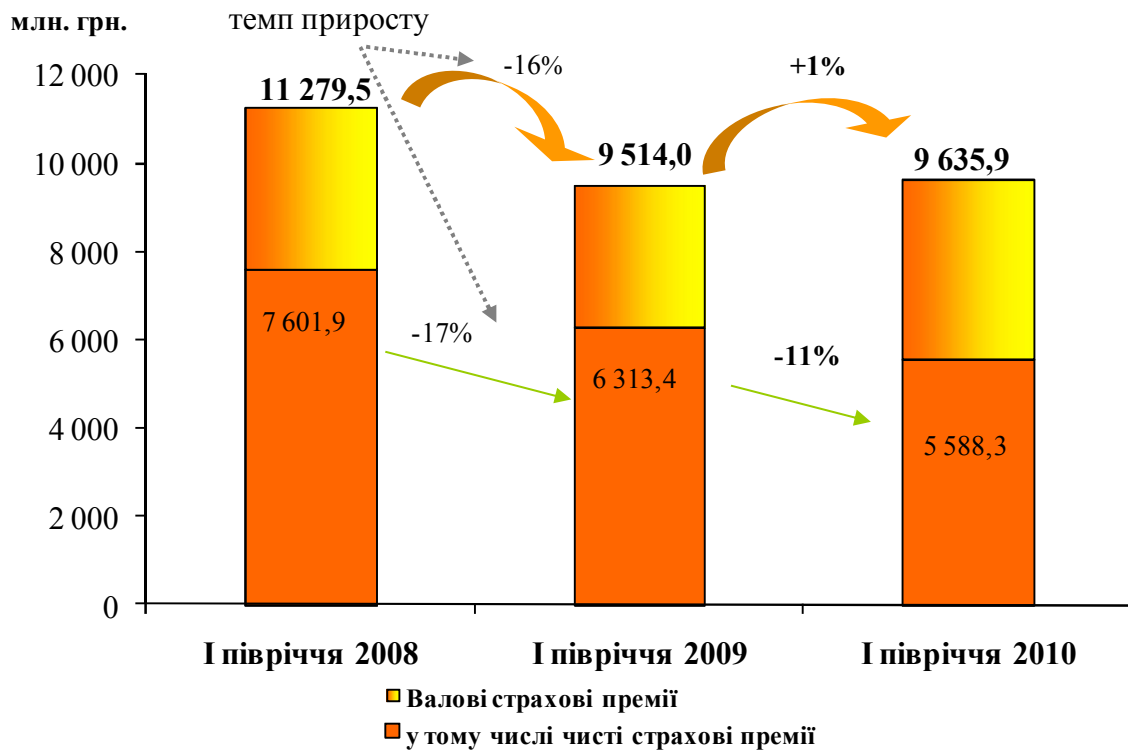

Рис. 1. Динаміка страхових премій у I півріччі 2008 - 2010 рр., млн. грн.

Так, розмір валових страхових премій за січень – червень 2010 року збільшився лише на 1,3% (або на 121,9 млн. грн.) у порівнянні з відповідним періодом 2009 року, а обсяг чистих страхових премій за січень – червень 2010 року зменшився на 11,5% (або на 725,1 млн. грн.) у порівнянні з відповідним періодом 2009 року. Збереження обсягу валових страхових премій у I півріччі 2010 року на рівні аналогічного періоду 2009 року відбулося за рахунок зростання обсягу внутрішнього перестраховування до 4 047,6 млн. грн., в той час, як сектор безпосереднього страхування фізичних та юридичних осіб зменшився на 11,5% до 5 588,3 млн. грн.

Концентрація страхового ринку станом на 30.06.10 щодо частки перших СК (Тор) за надходженнями валових страхових премій представлена в таблиці 4.

Таблиця 4

Концентрація страхового ринку станом на 30.06.10

Перші (Тор)	страхування "Life"		страхування "non-Life"	
	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %
Тор 3	182,1	54,2%	1 552,5	16,7%
Тор 10	275,7	82,1%	3 302,9	35,5%
Тор 20	319,6	95,1%	5 050,4	54,3%
Тор 50	336,0	100,0%	7 297,1	78,5%
Тор 100	х	х	8 621,3	92,7%
Тор 200	х	х	9 227,1	99,2%
Всього по ринку	336,1	100,0%	9 299,8	100,0%

Виходячи з даних таблиці 4 можна констатувати, що незважаючи на значну кількість компаній, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій – 92,7% – акумулюють 100 СК "non-Life" (26,8% всіх СК "non-Life") та 95,1% – 20 СК "Life" (29,0% всіх СК "Life").

Страхові премії за видами страхування у I півріччі 2009 – 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 5 та на рис. 2, 3, 4.

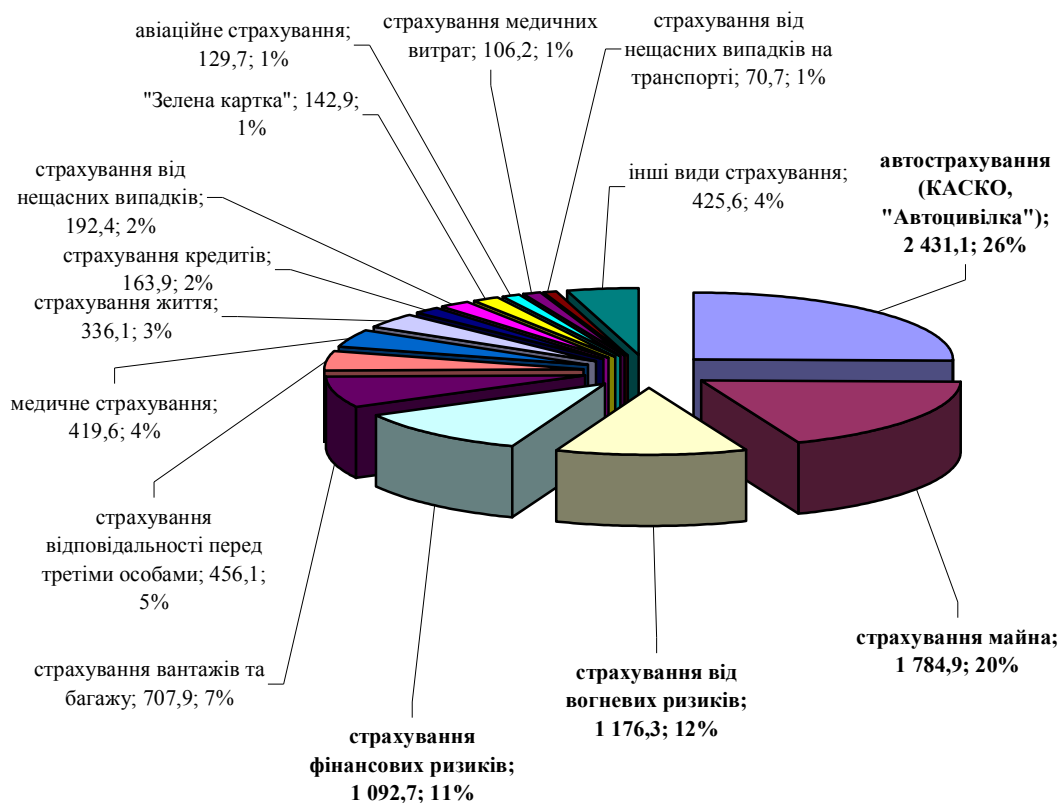

Рис. 2. Структура валових страхових премій за видами страхування у I півріччі 2010 року, (млн. грн., %)

У структурі валових страхових премій за видами страхування найбільша частка страхових премій належить таким видам страхування, як: автострахування (КАСКО, «Автоцивілка») – 2 431,1 млн. грн. (або 26%); страхування майна – 1 784,9 млн. грн. (або 20%); страхування від вогневих ризиків – 1 176,3 млн. грн. (12%).

Таблиця 5

Страхові премії за видами страхування у I півріччі 2009 та I півріччі 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові премії, в млн. грн.				Структура страхових премій				Темпи приросту страхових премій	
	Валові		Чисті*		Структура валових		Структура чистих*		Валових премій	Чистих премій
	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2010 р./ I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р./ I півріччя 2009 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	404,3	336,1	404,1	335,9	4,2%	3,5%	6,4%	6,0%	-16,9%	-16,9%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	9 109,7	9 299,7	5 909,4	5 252,3	95,8%	96,5%	93,6%	94,0%	2,1%	-11,1%
Добровільне особисте страхування	693,3	787,3	633,2	714,9	7,3%	8,2%	10,0%	12,8%	13,6%	12,9%
Добровільне майнове страхування	6 952,7	6 714,9	4 030,8	3 089,1	73,1%	69,7%	63,8%	55,3%	-3,4%	-23,4%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	999,5	1 092,7	409,5	292,2	10,5%	11,3%	6,5%	5,2%	9,3%	-28,6%
Добровільне страхування відповідальності	386,2	540,0	227,4	263,7	4,1%	5,6%	3,6%	4,7%	39,8%	16,0%
Недержавне обов'язкове страхування	1 076,4	1 256,9	1 016,9	1 184,0	11,3%	13,0%	16,1%	21,2%	16,8%	16,4%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	762,3	911,8	742,7	887,0	8,0%	9,5%	11,8%	15,9%	19,6%	19,4%
Державне обов'язкове страхування	1,1	0,6	1,1	0,6	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-45,5%	-45,5%
ВСЬОГО (всі види страхування)	9 514,0	9 635,8	6 313,5	5 588,2	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	1,3%	-11,5%

* Чисті страхові премії та виплати – валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання.

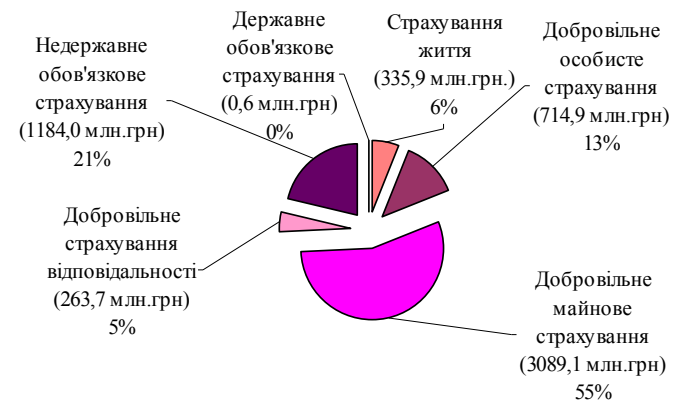
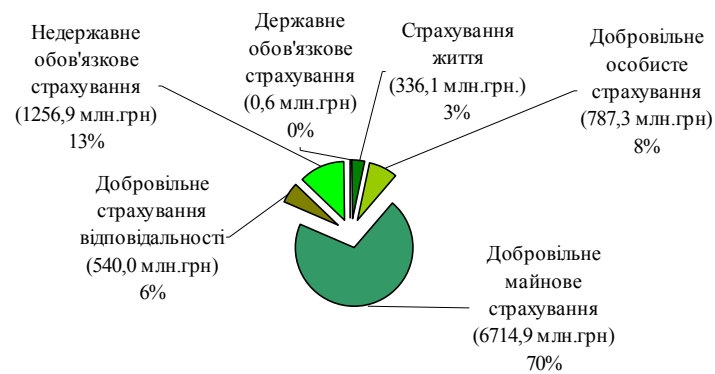

Рис. 3. Структура валових страхових премій у I півріччі 2010 року

Рис. 4. Структура чистих страхових премій у I півріччі 2010 року

III. Страхові виплати/відшкодування

Розмір валових страхових виплат за січень – червень 2010 року становив **2 619,4 млн. грн.**, у тому числі з видів страхування, інших, ніж страхування життя – **2 594,9 млн. грн.** (або 99,1%), зі страхування життя – **24,5 млн. грн.** (або 0,9%).

Обсяг **чистих страхових виплат** становив **2 474,2 млн. грн.** та зменшився порівняно з аналогічним періодом 2009 року на 15,2%.

Обсяги валових та чистих страхових виплат за I півріччя 2010 року зменшилися в порівнянні з аналогічним звітним періодом 2009 року, як це зображено на рис. 5.

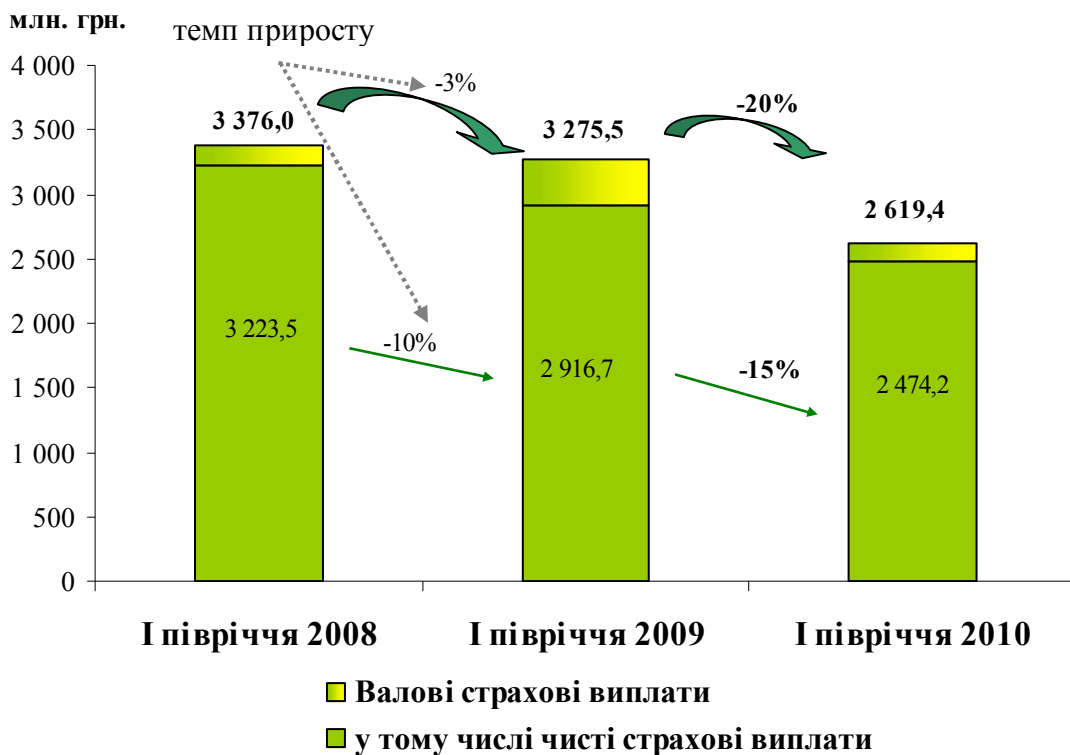

Рис. 5. Динаміка страхових виплат у I півріччі 2008 - 2010 рр., млн. грн.

Так, обсяг валових страхових виплат за січень – червень 2010 року знизився на 20,0% порівняно з аналогічним періодом 2009 року (до 2 619,4 млн. грн.). Таким чином, страхові виплати за досліджувані періоди скоротилися на п'яту частину, що є негативною ознакою в умовах забезпечення надходження страхових платежів на рівні, не нижчому за попередній період. Це може свідчити про недостатність у страховиків ліквідних інструментів, збитковість страхових договорів системоутворюючих компаній. Останні вживають заходів щодо розробки більш жорстких по відношенню до страхувальників умов страхування. Незадовільним є загальний стан забезпеченості страховиків, перш за все ліквідними активами, які забезпечують покриття страхових резервів. Страхові компанії розглядають всі можливі варіанти скорочення витрат, зокрема через реорганізацію та скорочення персоналу, а також своїх відокремлених підрозділів (представництв, філій тощо).

Таблиця 6

Страхові виплати за видами страхування у I півріччі 2009 та I півріччі 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові виплати, в млн. грн.				Структура страхових виплат				Темпи приросту страхових виплат	
	Валові		Чисті*		Структура валових		Структура чистих*		Валових виплат	Чистих виплат
	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2010 р./ I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р./ I півріччя 2009 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	29,7	24,5	29,7	24,5	0,9%	0,9%	1,0%	1,0%	-17,5%	-17,5%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	3 245,9	2 594,9	2 887,1	2 449,7	99,1%	99,1%	99,0%	99,0%	-20,1%	-15,2%
Добровільне особисте страхування	356,0	397,5	350,1	394,7	10,9%	15,2%	12,0%	16,0%	11,7%	12,7%
Добровільне майнове страхування	2 577,5	1 794,1	2 226,7	1 653,4	78,7%	68,5%	76,3%	66,8%	-30,4%	-25,7%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	950,9	627,8	674,7	544,6	29,0%	24,0%	23,1%	22,0%	-34,0%	-19,3%
Добровільне страхування відповідальності	13,4	11,9	13,4	11,5	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	-11,2%	-14,2%
Недержавне обов'язкове страхування	297,9	390,8	295,8	389,5	9,1%	14,9%	10,1%	15,7%	31,2%	31,7%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	285,6	384,4	284,0	383,8	8,7%	14,7%	9,7%	15,5%	34,6%	35,1%
Державне обов'язкове страхування	1,1	0,6	1,1	0,6	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-45,5%	-45,5%
ВСЬОГО (всі види страхування)	3 275,6	2 619,4	2 916,8	2 474,2	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-20,0%	-15,2%

* Чисті страхові премії та виплати – це валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання

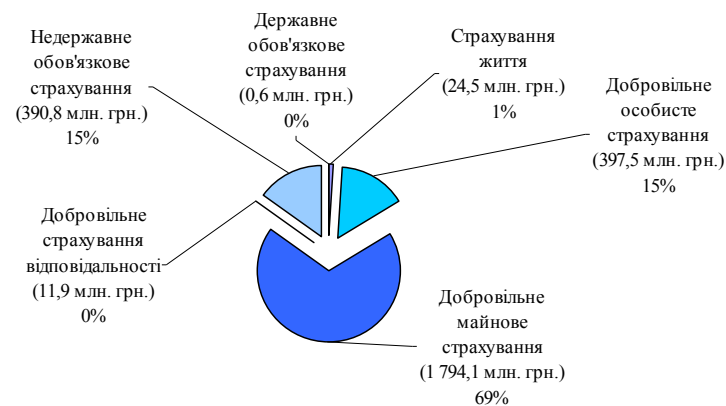

Рис. 6. Структура валових страхових виплат у I півріччі 2010 року

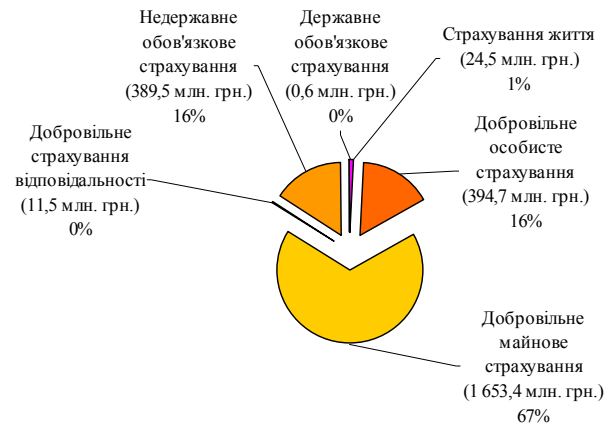

Рис. 7. Структура чистих страхових виплат у I півріччі 2010 року

Страхові виплати за видами страхування за I півріччя 2009 – 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 6 та на рис. 6, 7, 8.

Структуру валових страхових виплат (відшкодувань) за видами страхування в I півріччі 2010 року зображено на рис. 8.

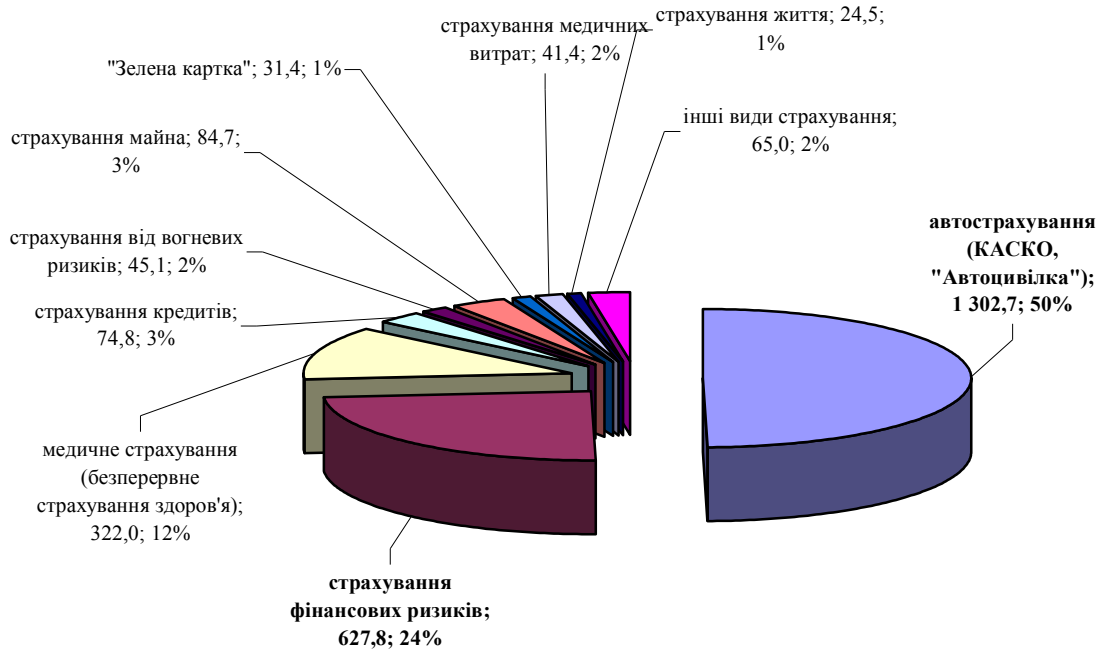

Рис. 8. Структура валових страхових виплат за видами страхування у I півріччі 2010 року, (млн. грн., %)

У структурі валових страхових виплат найбільша частка страхових виплат припадає на такі види страхування, як: автострахування (КАСКО, «Автоцивілка») – 50% (або 1 302,7 млн. грн.), даний вид у структурі валових страхових премій також займає лідируючу позицію, а рівень валових страхових виплат становить 53,6%; страхування фінансових ризиків – 24% (або 627,8 млн. грн.), у структурі валових страхових премій даний вид займає четверту позицію, а рівень валових страхових виплат – 57,5%; частка медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) становить 12% (або 322,0 млн. грн.), а рівень виплат – 76,7%.

Рівень страхових виплат за видами страхування

Рівень валових страхових виплат (відношення валових виплат до валових премій) за січень – червень 2010 року становив 27,2% (таблиця 7). Високий рівень валових страхових виплат (більше 20%) спостерігався сукупно за такими видами страхування: добровільне особисте страхування – 50,5% (у I півріччі 2009 р. – 51,3%), добровільне майнове страхування – 26,7% (у I півріччі 2009 р. – 37,1%), недержавне обов'язкове страхування – 31,1% (у I півріччі 2009 р. – 27,7%), а також державне обов'язкове страхування – 100,0% (у I півріччі 2009 р. – 100,0%).

Рівень страхових виплат за видами страхування

Види страхування	Рівень страхових виплат			
	Рівень валових виплат		Рівень чистих виплат	
	І півріччя 2009 р.	І півріччя 2010 р.	І півріччя 2009 р.	І півріччя 2010 р.
1	2	3	4	5
Страхування життя	7,3%	7,3%	7,3%	7,3%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	35,6%	27,9%	48,9%	46,6%
Добровільне особисте страхування	51,3%	50,5%	55,3%	55,2%
Добровільне майнове страхування	37,1%	26,7%	55,2%	53,5%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	95,1%	57,5%	164,8%	186,4%
Добровільне страхування відповідальності	3,5%	2,2%	5,9%	4,4%
Недержавне обов'язкове страхування	27,7%	31,1%	29,1%	32,9%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	37,5%	42,2%	38,2%	43,3%
Державне обов'язкове страхування	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ВСЬОГО (всі види страхування)	34,4%	27,2%	46,2%	44,3%

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих виплат до чистих премій) за січень – червень 2010 року становив 44,3% (за січень – червень 2009 р. – 46,2%). Високий рівень чистих страхових виплат у I півріччі 2010 року спостерігався за видами добровільного страхування фінансових ризиків – 186,4%, з добровільного особистого страхування – 55,2%, а також з добровільного майнового страхування – 53,5%. Зростання рівня чистих страхових виплат з добровільного страхування фінансових ризиків може свідчити про використання страховими компаніями схем з оптимізації оподаткування.

Рівень чистих страхових виплат перевищує рівень валових, оскільки при розрахунку не враховуються частки страхових виплат, що сплачуються за договорами внутрішнього перестрахування ризиків, та частки страхових премій, що сплачуються за операціями внутрішнього страхування.

Валові страхові виплати та рівень страхових виплат за видами страхування за підсумками січня – червня 2010 року в порівнянні з аналогічним періодом 2009 року зображено у таблиці 8.

Валові страхові виплати та рівень страхових виплат за видами страхування за січень – червень 2009 – 2010 рр.

Види страхування	Валові страхові виплати		Рівень страхових виплат	
	І півріччя 2009 р.	І півріччя 2010 р.	І півріччя 2009 р.	І півріччя 2010 р.
	(млн. грн.)	(млн. грн.)	(%)	(%)
1	2	3	4	5
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	284,9	322,0	75,8%	76,7%
Страхування здоров'я на випадок хвороби	15,1	17,0	23,3%	24,6%
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	1 331,8	949,7	73,0%	57,1%
Страхування повітряного транспорту	0,1	3,0	0,4%	24,9%
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	67,2	45,1	7,8%	3,8%
Добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	5,1	5,2	11,2%	7,3%
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	165,5	74,8	11,7%	45,6%
Страхування фінансових ризиків	950,9	627,8	95,1%	57,5%
Страхування медичних витрат	37,6	41,4	40,7%	39,0%
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів ("Автоцивілка")	246,6	353,1	37,8%	45,9%
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів ("Зелена картка")	38,9	31,4	35,3%	22,0%
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	8,6	3,0	7,6%	2,3%

Так, рівень страхових виплат із страхування наземного транспорту (КАСКО) за підсумками I півріччя 2010 року зменшився на 15,9 в. п. до рівня 57,1%; зростання рівня страхових виплат із страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) на 33,9 в. п. до рівня 45,6% пов'язане із зменшенням надходження страхових платежів за даним видом страхування з 1 411,9 млн. грн. станом на 30.06.09 до 163,9 млн. грн. станом на 30.06.10; на 37,6 в. п. до 57,5% зменшився рівень страхових виплат зі страхування фінансових ризиків; позитивною динамікою є збільшення на 8,1 в. п. рівня страхових виплат до 45,9% з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів ("Автоцивілка").

Кількість страхових компаній "non-Life", у яких за січень – червень 2010 року рівень валових страхових виплат був менше 15%, становить 187 СК (або 50,1%), з них 4 СК отримали премії від 300 – 620 млн. грн. (сумарно 1 894,1 млн. грн., або 20,4% від ринку "non-Life").

Кількість страхових компаній "non-Life", у яких за січень – червень 2010 року рівень валових страхових виплат був більше 50%, становить 50 СК

(або 13,4%). Сумарні страхові премії 50 СК – 2 037,1 млн. грн. (або 21,9% від ринку "non-Life"), а сумарні страхові виплати 50 СК – 1 416,2 млн. грн. (або 54,6% від ринку "non-Life").

Сектор страхування фізичних осіб

Від страховальників-фізичних осіб за січень – червень 2010 року надійшло **2 702,9 млн. грн.** валових страхових премій, що на 1,9% менше, ніж за аналогічний період 2009 року.

Структура валових страхових премій від фізичних осіб станом на 30.06.10 має такий вигляд:

- за видами страхування, іншими, ніж страхування життя – **2 437,7 млн. грн.** (на 0,3% менше, ніж за аналогічний період 2009 року);
- за страхуванням життя – **265,1 млн. грн.** (на 14,1% менше, ніж за аналогічний період 2009 року).

Виплачено страхових виплат/відшкодувань страховальникам-фізичним особам за січень – червень 2010 року **1 250,4 млн. грн.** (47,7% від загальних валових виплат), що на 14,1% менше, ніж за аналогічний період 2009 року.

Як свідчать дані рисунка 9, рівень валових страхових виплат фізичним особам (відношення виплат до премій) станом на 30.06.10 становив 46,3%, що на 6,6 в.п. менше, ніж станом на відповідну звітну дату 2009 року.

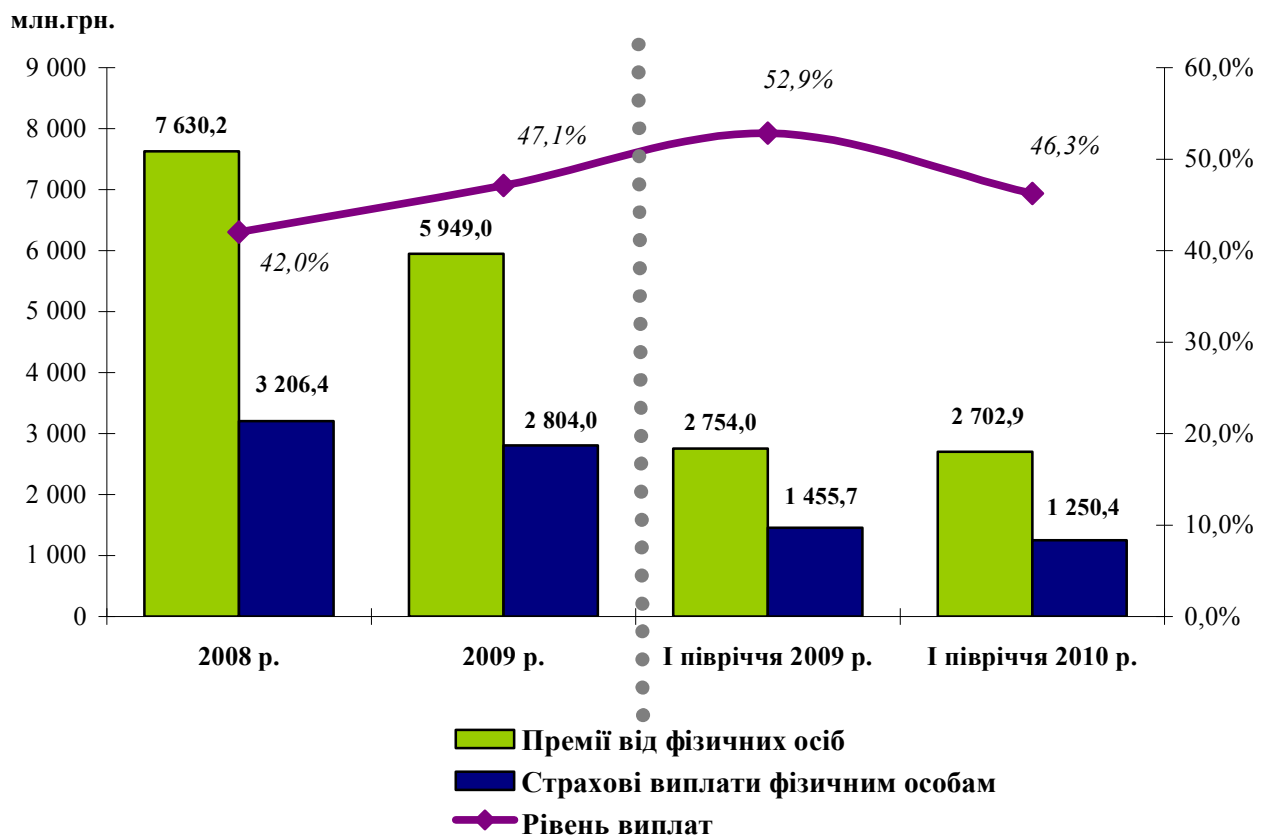

Рис. 9. Динаміка страхових платежів та виплат, а також рівня страхових виплат у секторі страхування фізичних осіб протягом 2008 – I півріччя 2010 рр., млн. грн.

Структура страхових платежів та виплат у секторі страхування фізичних осіб станом на 30.06.10 має такий вигляд:

- 40,0% всіх премій від громадян становили премії від страхування наземного транспорту (КАСКО) – **1 080,3 млн. грн.**; від страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) надійшло **582,6 млн. грн.** (21,6% відповідно); від медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) – 150,8 млн. грн. (5,6%); від страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ – 124,0 млн. грн. (4,6%); від страхування від нещасних випадків – 105,5 млн. грн. (3,9%);

- основна частина страхових виплат (58,4%) здійснена за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО) – **729,9 млн. грн.**, частина страхових виплат – **286,3 млн. грн.** (або 22,9%), здійснена за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”); за договорами медичного страхування фізичним особам було виплачено 113,0 млн. грн. (9,0% від загального розміру страхових виплат/відшкодувань страхувальникам-фізичним особам).

Рівень виплат за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО), укладеними зі страхувальниками – фізичними особами, станом на 30.06.10 становив 67,6%, за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – 49,2%, за медичним страхуванням – 74,9%.

Основні показники автострахування за січень – червень 2010 року

Динаміка основних показників страхування автотранспорту – страхування наземного транспорту (КАСКО) та страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – наведена в таблиці 9.

Таблиця 9

Динаміка основних показників автострахування
за січень – червень 2009 – 2010 рр.

Показник Вид страхування	Валові страхові премії		Валові страхові виплати		Рівень страхових виплат		Темпи приросту	
	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	Валові страхові премії	Валові страхові виплати
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	%	%	I півріччя 2010 р./ I півріччя 2009 р.	
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	1 825,3	1 662,1	1 331,8	949,7	73,0%	57,1%	-8,9%	-28,7%
Страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”)	652,0	768,9	246,6	353,1	54,1%	45,9%	17,9%	43,2%

Згідно з даними таблиці 9, надходження валових премій при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за січень – червень 2010 року скоротилися на **8,9%** у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року і становили **1 662,1 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – збільшилися на **17,9%** і становили **768,9 млн. грн.**

Зменшення надходжень валових премій зі страхування наземного транспорту (КАСКО) пов’язане із переглядом старховиками тарифів на КАСКО, які в середньому зросли на 40%, в ситуації, коли платоспроможність населення залишається достатньо низькою. Обсяг валових виплат при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за січень – червень 2010 року становив **949,7 млн. грн.**, що на **28,7%** менше, ніж за аналогічний період 2009 року; розмір валових виплат при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) становив **353,1 млн. грн.**, що на **43,2%** більше, ніж за відповідний період 2009 року.

Рівень валових виплат зі страхування наземного транспорту (КАСКО) станом на 30.06.10 становив 57,1% (станом на 30.06.09 – 73,0%), при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – 45,9% (станом на 30.06.09 – 54,1%).

Станом на кінець I півріччя 2010 року:

- при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) розмір чистих страхових премій становив **1 426,8 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – **753,7 млн. грн.**;

- при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) розмір чистих страхових виплат становив **912,2 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – **352,8 млн. грн.**

IV. Страхування життя

Загальна сума валових страхових платежів (премій, внесків), отриманих страховиками при страхуванні життя за січень – червень 2010 року, становила **336,1 млн. грн.**, що на 16,9% менше, ніж за відповідний період 2009 року (січень – червень 2009 р. – 404,3 млн. грн.).

Структура валових надходжень страхових платежів (премій, внесків) за січень – червень 2010 року має такий вигляд:

- 265,1 млн. грн. (або 78,9%) – платежі, що надійшли від фізичних осіб;
- 70,8 млн. грн. (або 21,1%) – платежі, що надійшли від юридичних осіб;
- 0,2 млн. грн. (або 0,1%) – платежі, що надійшли від перестраховальників.

У I півріччі 2010 року вдвічі збільшилась кількість застрахованих фізичних осіб і становила 403 648 особи, у порівнянні з 201 919 застрахованими

фізичними особами у I півріччі 2009 року. Станом на 30.06.2010 застраховано 3 369 046 фізичних осіб.

Структура валових страхових премій та виплат із страхування життя зображена на рисунках 10 та 11.

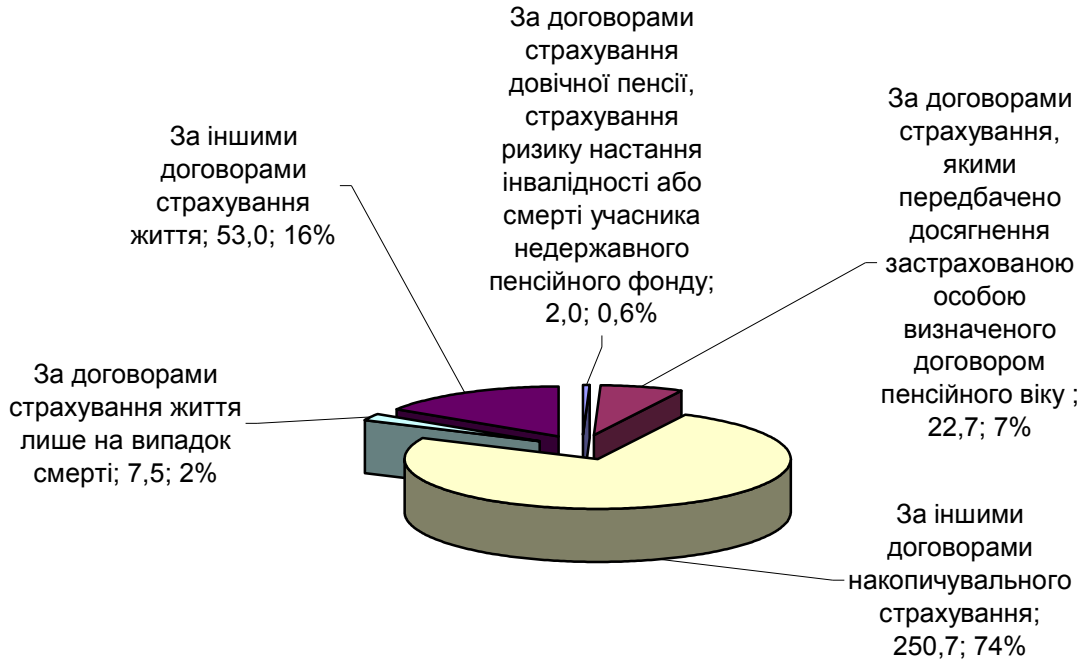

Рис 10. Структура валових страхових премій із страхування життя станом на 30.06.10 (млн. грн., %)

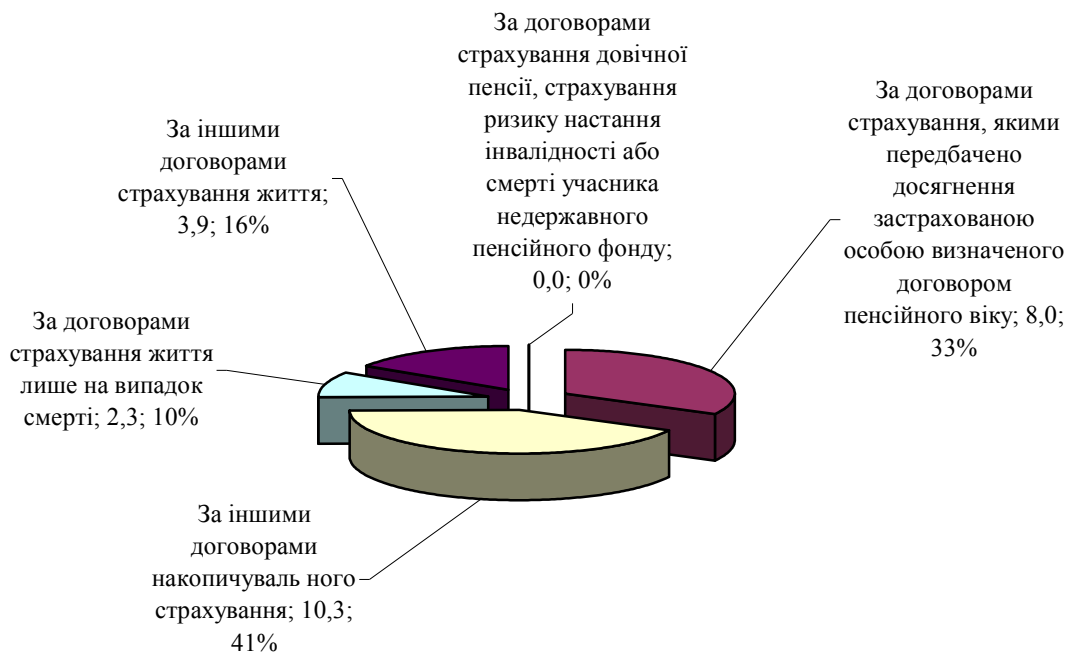

Рис 11. Структура валових страхових виплат із страхування життя станом на 30.06.10 (млн. грн., %)

Обсяги надходжень валових страхових платежів та обсяг валових страхових виплат зі страхування життя за 2008 – I півріччя 2010 рр. зображено на рис. 12.

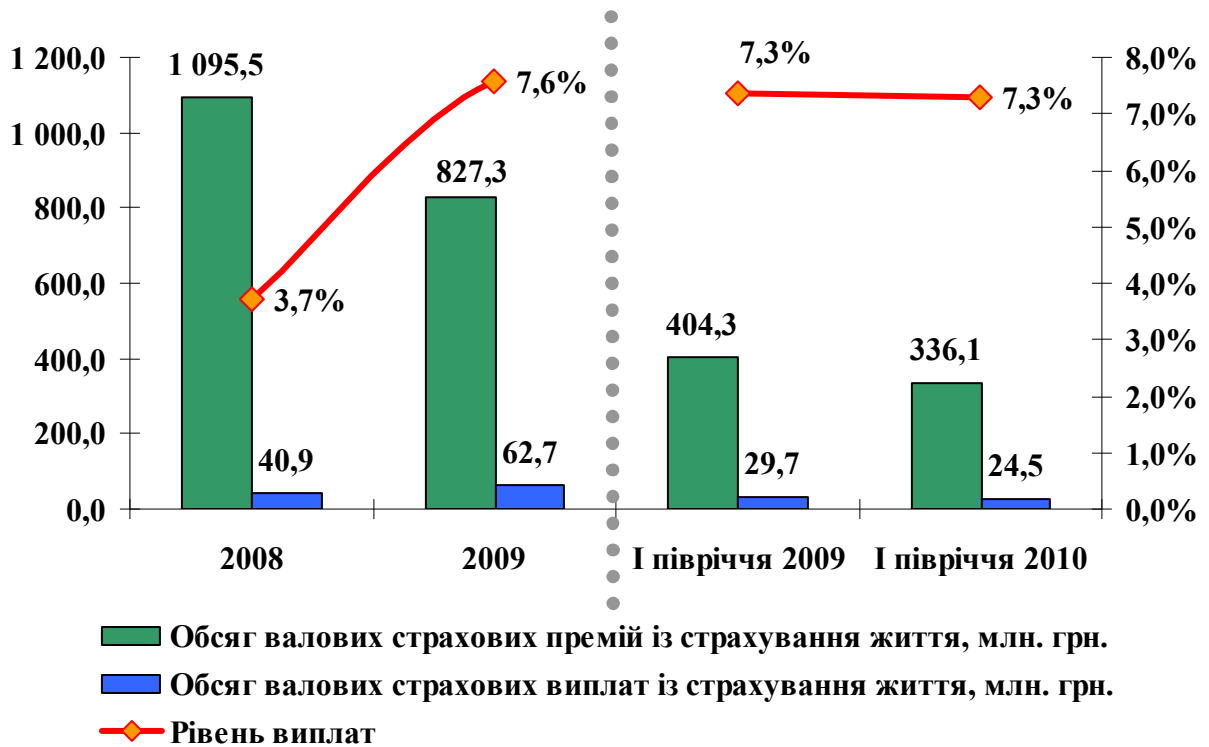

Рис. 12. Динаміка страхових премій та страхових виплат із страхування життя за 2008 – I півріччя 2010 рр. (млн. грн., %)

Розмір валових страхових виплат із страхування життя за січень – червень 2010 року становив **24,5 млн. грн.**¹, що на 17,5% менше в порівнянні з відповідним періодом 2009 року.

У I півріччі 2010 року приріст резервів із страхування життя збільшився на 109,3 млн. грн. (до 101,6 млн. грн.) у порівнянні з I півріччям 2009 року (таблиця 10). Від'ємне значення показника величини зміни резервів із страхування життя за підсумками I півріччя 2009 року отримали 14 СК "Life", а за підсумками I півріччя 2010 р. отримали 17 СК "Life", що пов'язано з достроковим розірванням договорів страхування. Приріст резервів із страхування життя у двох страхових компаніях "Life" у I півріччі 2010 року становив 53,4 та 29,4 млн. грн. (38,1% та 21,0% від загального приросту резервів відповідно²).

¹ Включаючи страхові виплати у вигляді анuitетів.

² Від'ємні значення приросту резервів із страхування життя при розрахунку часток не використовувались.

Зміна резервів із страхування життя у I півріччі 2009 – 2010 рр.

Показники	I півріччя 2009 р.	I півріччя 2010 р.	Приріст
	млн. грн.	млн. грн.	I півріччя 2010 р. /I півріччя 2009 р.
Величина зміни резервів із страхування життя, у тому числі, яка відповідає:	-7,7	101,6	1419,5%
інвестиційним доходам, що застосовуються для розрахунку страхових тарифів;	31,9	36,1	+13,2%
індексації розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за офіційним індексом інфляції;	8,0	8,9	+11,3%
частині інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів із страхування життя, що залишилась після передбачених статтею 9 Закону України «Про страхування» обов'язкових відрахувань в математичні резерви та вирахувань витрат страховика на ведення справи;	27,5	34,3	+24,7%
загальному обсягу збільшення розмірів страхових сум та (або) страхових виплат (бонусів), які визначено за іншими фінансовими результатами діяльності згідно з договорами страхування, що передбачають участь страхувальника у інвестиційному доході страховика;	2,8	0,8	-71,4%
величині зміни розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за договорами страхування, грошові зобов'язання за якими визначено у вільноконвертованій валюті або розрахункових величинах.	6,9	-2,3	-133,3%

V. Перестраховування

За договорами перестраховування ризиків за січень – червень 2010 року українські страховики (цеденти, перестраховальники) *сплатили часток страхових премій 4 546,7 млн. грн.* (за січень – червень 2009 р. – 3 754,3 млн. грн.), з них:

- перестраховикам-нерезидентам – **499,1 млн. грн.** (за I півріччя 2009 р. – 553,8 млн. грн.),
- перестраховикам-резидентам – **4 047,6 млн. грн.** (за I півріччя 2009 р. – 3 200,5 млн. грн.).

Загальна сума часток страхових виплат, компенсованих перестраховиками, становила **233,8 млн. грн.** (за I півріччя 2009 р. – 471,5 млн. грн.), в тому числі компенсовано:

- перестраховиками-нерезидентами – **88,6 млн. грн.** (за I півріччя 2009 р. – 112,6 млн. грн.),
- перестраховиками-резидентами – **145,2 млн. грн.** (за I півріччя 2009 р. – 358,9 млн. грн.).

У співвідношенні до валових страхових премій частка вихідного перестраховування станом на 30.06.10 становила 47,2% (рис. 13).

Рис. 13. Частки страхових премій, сплачених на перестраховання у співвідношенні до валових страхових премій протягом 2008 – I півріччя 2010 рр.

На рис. 14 представлено структуру перестраховання ризиків у нерезидентів у I півріччі 2010 року. Від загальної суми сплачених часток страхових премій на перестраховання нерезидентам (499,1 млн. грн.) найбільше сплачено до Сполученого королівства Велика Британія (28% або 104,5 млн. грн.), Російської Федерації (19% або 96,0 млн. грн.) та Німеччини (14% або 71,8 млн. грн.).

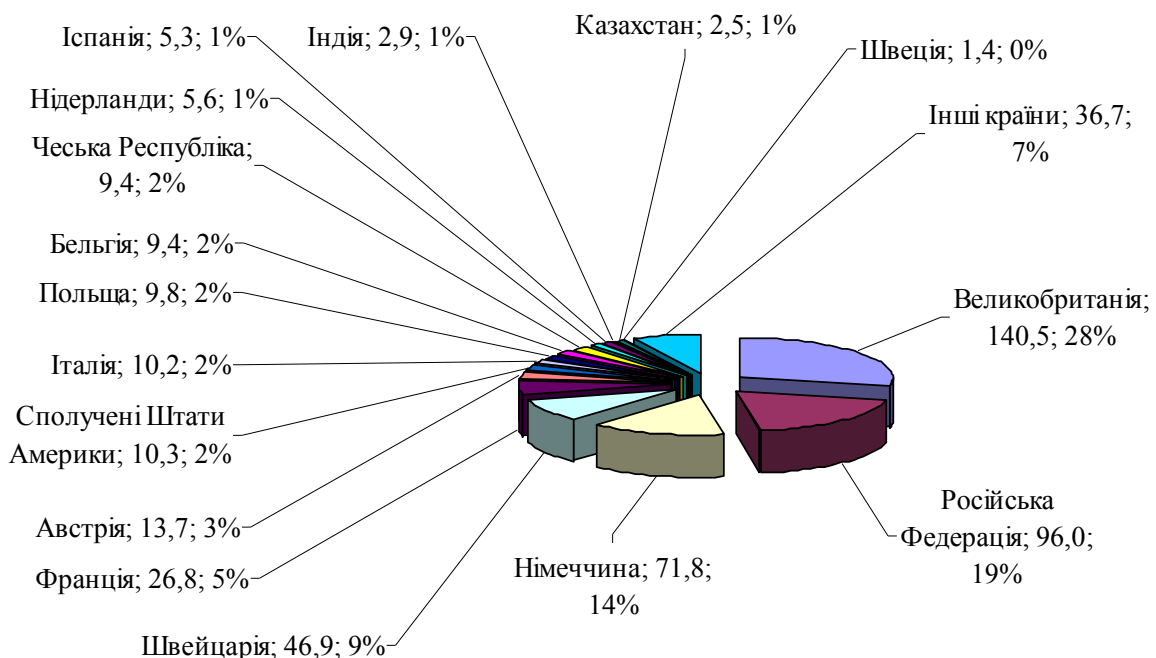

Рис. 14. Частка страхових платежів, яка належить перестраховику-нерезиденту станом на 30.06.10 (млн. грн., %)

VI. Активи страховиків та сформовані страхові резерви

Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за січень – червень 2008 – I півріччя 2010 рр. зображена на рис. 15.

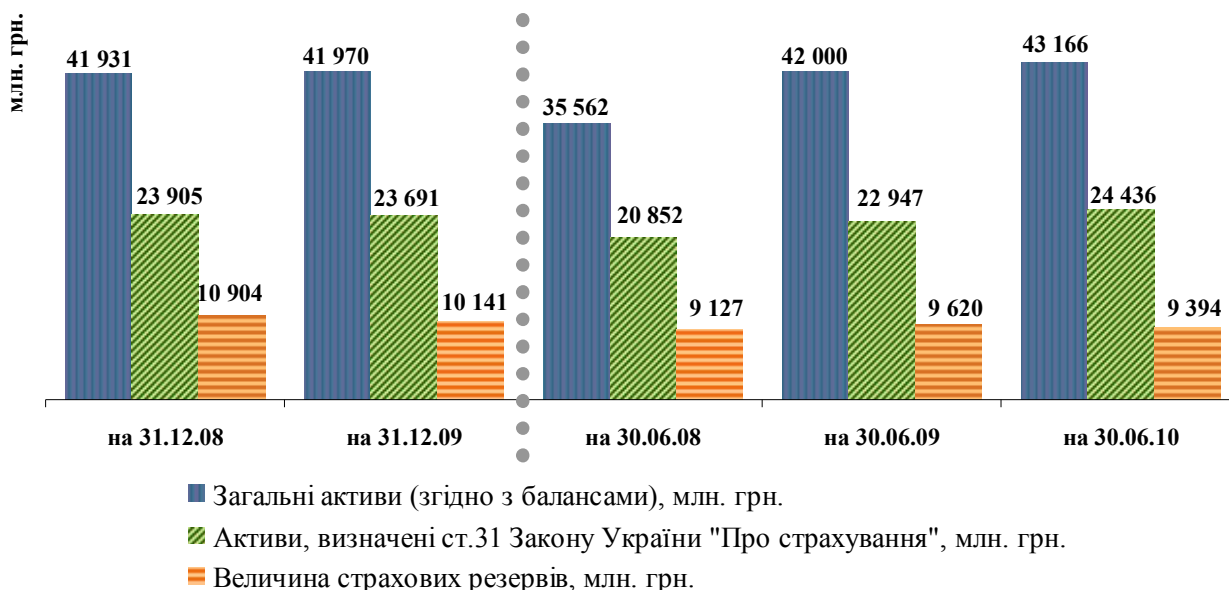

Рис. 15. Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2008 – 2009 рр. та станом на 30.06.2010

Станом на 30.06.10 обсяг загальних активів страховиків становив 43 166,2 млн. грн., що на 2,8% більше, ніж на відповідну звітну дату 2009 року, а величина активів, визначених ст. 31 Закону України «Про страхування», збільшилась на 6,5% (до 24 435,9 млн. грн.), відповідно.

Разом з тим, основною проблемою для страховиків залишається недостатність ліквідних фінансових інструментів для проведення ефективної політики інвестування коштів у зв'язку з призначенням тимчасової адміністрації в банківських установах, у яких відкриті депозити страховиків, зростанням ризику невиконання зобов'язань перестраховиками-резидентами.

Розміщення страхових резервів здійснюється згідно зі статтею 31 Закону України «Про страхування», де визначено перелік активів за відповідними категоріями.

Станом на 30.06.10 обсяг активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів³, становив **24 435,9 млн. грн.** (на 1 488,9 млн. грн. більше, ніж на відповідну дату 2009 року), які використано з метою представлення коштів страхових резервів у розмірі **9 393,5 млн. грн.**

У структурі активів страхових компаній, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів (таблиця 11) станом на 30.06.10 у порівнянні з відповідною датою 2009 року відбулись такі зміни:

³ - відповідно до статті 31 Закону України «Про страхування».

- на 1,9 в. п. (до 26,2%) збільшилась частка банківських вкладів (депозитів), що становило 6 391,7 млн. грн.;
- на 2,2 в. п. (до 4,3 %) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою і становила 1 049,4 млн. грн.;
- на 2,7 в. п. (до 40,4%) зменшилась частка акцій і становила 9 878,7 млн. грн.;
- на 1,3 в. п. (до 1,7%) зменшилась частка облігацій і станом на 30.06.10 становила 427,5 млн. грн.

У структурі активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя (таблиця 12), станом на 30.06.10 у порівнянні з відповідною датою 2009 року відбулись такі зміни:

- на 2,7 в. п. (до 11,8%) збільшилась частка грошових коштів на поточних рахунках і становила 1 161,5 млн. грн., у тому числі в іноземній валюті частка склала 1,5% (або 150,4 млн. грн.);
- на 3,5 в. п. (до 6,8%) зменшилась частка нерухомого майна, що становило 667,7 млн. грн.;
- на 6,5 в. п. (до 13,4%) зменшилась частка акцій, що становило 1 324,7 млн. грн.;
- на 4,1 в. п. (до 8,4%) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою, що становило 833,2 млн. грн.;
- на 5,9 в. п. (до 38,9%) зменшилась частка банківських вкладів, що становило 3 842,1 млн. грн.

У структурі активів, якими представлені технічні резерви (таблиця 13), станом на 30.06.10 у порівнянні з відповідною датою 2009 року відбулись такі зміни:

- на 3,0 в. п. (до 12,7%) збільшилась частка грошових коштів на поточних рахунках (з 849,2 млн. грн. – станом на 30.06.09 до 1 012,6 млн. грн. – станом на 30.06.10), у тому числі частка в іноземній валюті збільшилась на 0,7 в. п. (до 1,7%), з 84,6 млн. грн. – станом на 30.06.09 до 131,4 млн. грн. – станом на 30.06.10;
- на 5,7 в. п. (до 38,3%) збільшилась частка банківських вкладів (депозитів), що становило 3 044,5 млн. грн.;
- на 7,1 в. п. (до 15,0%) зменшилась частка акцій, якими представлені технічні резерви, що становило 1 194,4 млн. грн.;
- на 3,0 в. п. (до 3,8%) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою, що становило 302,2 млн. грн.;
- на 4,1 в. п. (до 6,6%) зменшилась частка нерухомого майна, і становила 522,3 млн. грн.).

У структурі активів, якими представлені резерви зі страхування життя (таблиця 14), станом на 30.06.10 у порівнянні з відповідною датою 2009 року відбулись такі зміни:

- на 6,1 в. п. (до 41,4%) збільшилась частка банківських вкладів (депозитів) і становила 797,6 млн. грн., у тому числі частка банківських вкладів

(депозитів) в іноземній валюті зросла на 8,6 в. п. (до 22,9%) у порівнянні з відповідною звітною датою 2009 року і становила 441,4 млн. грн.;

- на 4,3 в. п. (до 27,6%) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою, і становила 531,0 млн. грн.;
- на 7,8 в. п. (до 2,8%) зменшилась частка облігацій і становила 54,1 млн. грн.;
- на 3,1 в. п. (до 4,2%) зменшилась частка прав вимог до перестраховиків-нерезидентів і становила 81,4 млн. грн.;
- на 1,4 в. п. (до 6,8%) зменшилась частка акцій і становила 130,4 млн. грн.

У таблиці 11 та на рис. 16 відображена структура загальних активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»).

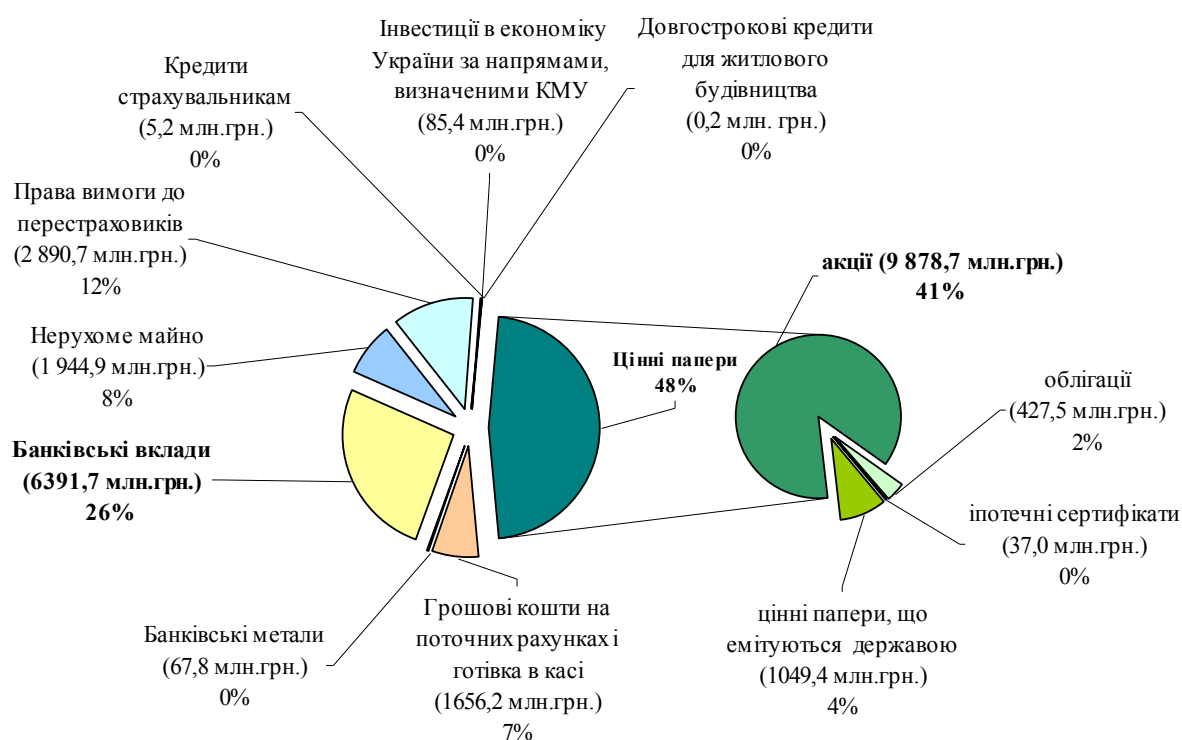

Рис. 16. Структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»), станом на 30.06.2010

На рис. 17 зображена структура активів, якими представлено кошти страхових резервів станом на 30.06.10.

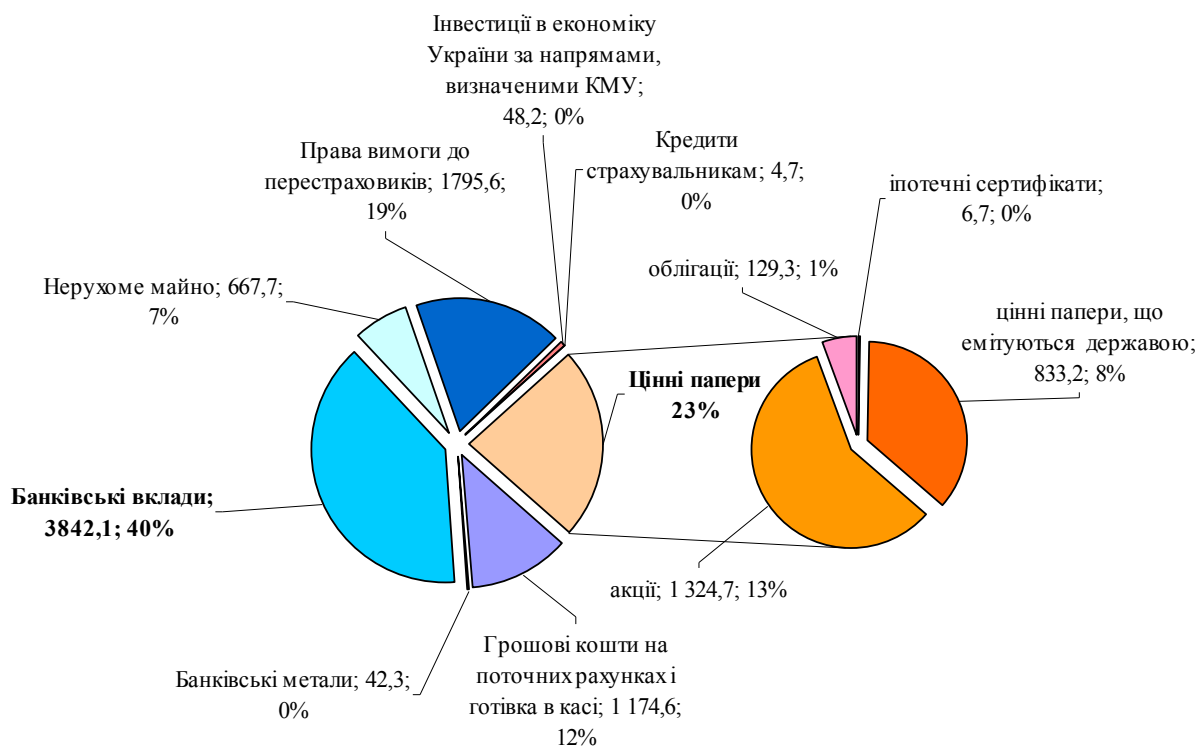

Рис. 17. Структура активів, якими представлено кошти страхових резервів, станом на 30.06.10 (млн. грн., %)

Активи страхових компаній

	Активи страховиків			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 30.06.09	на 30.06.10	на 30.06.09	на 30.06.10
Загальні активи по балансу	41 999,5	43 166,2	X	X
<i>Категорія активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Активи, визначені ст.31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	22 947,1	24 435,9	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 449,9	1 642,0	6,3%	6,7%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	169,7	252,3	0,7%	1,0%
2) банківські вклади (депозити)	5 586,6	6 391,7	24,3%	26,2%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 606,5	1 617,4	7,0%	6,6%
3) банківські метали	84,8	67,8	0,4%	0,3%
4) нерухоме майно	1 895,8	1 944,9	8,3%	8,0%
5) акції	9 892,0	9 878,7	43,1%	40,4%
6) облігації	693,6	427,5	3,0%	1,7%
7) іпотечні сертифікати	21,2	37,0	0,1%	0,2%
8) цінні папери, що емітуються державою	474,7	1 049,4	2,1%	4,3%
9) права вимоги до перестраховиків	2 777,6	2 890,7	12,1%	11,8%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	633,6	749,6	2,8%	3,1%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України *	60,4	85,4	0,3%	0,3%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	49,1	72,1	0,2%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	7,8	7,9	0,03%	0,03%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,00%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	1,5	1,5	0,01%	0,01%
10.5) будівництво житла;	2,2	3,9	0,0%	0,02%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,00%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,8	5,2	0,00%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,2	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	9,8	14,2	0,0%	0,06%

* - Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211 «Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів».

Розміщення коштів технічних резервів та резервів зі страхування життя

	Страхові резерви			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 30.06.09	на 30.06.10	на 30.06.09	на 30.06.10
Сформовані страхові резерви	9 619,6	9 393,5	X	X
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя, у тому числі:	10402,8	9 869,4	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	943,4	1 161,5	9,1%	11,8%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	97,7	150,4	0,9%	1,5%
2) банківські вклади (депозити)	3432,3	3 842,1	33,0%	38,9%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1013,8	1 135,4	9,7%	11,5%
3) банківські метали	51,1	42,3	0,5%	0,4%
4) нерухоме майно	1070,6	667,7	10,3%	6,8%
5) акції	2069,4	1 324,7	19,9%	13,4%
6) облигації	261,5	129,3	2,5%	1,3%
7) іпотечні сертифікати	0,0	6,7	0,0%	0,1%
8) цінні папери, що емітуються державою	447,3	833,2	4,3%	8,4%
9) права вимоги до перестраховиків	2065,1	1 795,6	19,9%	18,2%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	439,5	462,7	4,2%	4,7%
10) інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України	53,6	48,2	0,5%	0,5%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	49,0	45,0	0,5%	0,5%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	2,4	1,0	0,02%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,2	2,2	0,02%	0,02%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,5	4,7	0,00%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,2	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	8,2	13,1	0,1%	0,1%

Розміщення коштів технічних резервів страхових компаній

	<i>Технічні резерви</i>			
	<i>млн. грн.</i>		<i>Структура активів</i>	
	<i>на 30.06.09</i>	<i>на 30.06.10</i>	<i>на 30.06.09</i>	<i>на 30.06.10</i>
Сформовані страхові резерви	9 619,6	9 393,5	100%	100%
- у тому числі технічні резерви	8 016,0	7 490,7	83,3%	79,7%
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви, у тому числі:	8 795,5	7 944,1	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	849,2	1 012,6	9,7%	12,7%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	84,6	131,4	1,0%	1,7%
2) банківські вклади (депозити)	2 865,7	3 044,5	32,6%	38,3%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	783,2	694,0	8,9%	8,7%
3) банківські метали	34,4	19,0	0,4%	0,2%
4) нерухоме майно	939,5	522,3	10,7%	6,6%
5) акції	1 940,6	1 194,4	22,1%	15,0%
6) облігації	91,6	75,2	1,0%	0,9%
7) іпотечні сертифікати	0,0	6,7	0,0%	0,1%
8) цінні папери, що емітуються державою	72,6	302,2	0,8%	3,8%
9) права вимоги до перестраховиків	1 947,5	1 714,2	22,1%	21,6%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	322,5	383,6	3,7%	4,8%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	46,3	39,8	0,5%	0,5%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	42,0	38,0	0,5%	0,5%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	2,1	0,7	0,0%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,2	1,2	0,0%	0,01%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,0	0,0	0,0%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,0	0,1	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	8,1	13,1	0,1%	0,2%

Розміщення коштів резервів зі страхування життя

	Резерви зі страхування життя			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 30.06.09	на 30.06.10	на 30.06.09	на 30.06.10
Сформовані страхові резерви	9 619,6	9 393,5	100%	100%
- у тому числі резерви зі страхування життя	1 603,6	1 902,8	16,7%	20,3%
<i>Категорії активів, визначені статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені резерви зі страхування життя, у тому числі:	1 607,3	1 925,2	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	94,2	148,8	5,9%	7,7%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	13,1	19,0	0,8%	1,0%
2) банківські вклади (депозити)	566,6	797,6	35,3%	41,4%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	230,6	441,4	14,3%	22,9%
3) банківські метали	16,7	23,3	1,0%	1,2%
4) нерухоме майно	131,1	145,4	8,2%	7,6%
5) акції	128,8	130,4	8,0%	6,8%
6) облігації	169,9	54,1	10,6%	2,8%
7) іпотечні сертифікати	0,0	0,0	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	374,7	531,0	23,3%	27,6%
9) права вимоги до перестраховиків	117,6	81,4	7,3%	4,2%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	117,0	79,2	7,3%	4,1%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	7,3	8,4	0,5%	0,4%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	7,0	7,1	0,4%	0,4%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,3	0,3	0,02%	0,01%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	0,0	1,0	0,0%	0,1%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,5	4,7	0,03%	0,24%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,1	0,01%	0,01%
13) готівка в касі	0,1	0,1	0,0%	0,00%